

rija nastavlja s promicanjem umjetnosti mladih međunarodnom izložbom Biennale mladih — Rijeka 1993, umjetnici europskog Mediterana (slikarstvo, kiparstvo, multimedia, video).

LIT.: B. Valušek, 30 godina Jugoslavenske mlade umjetnosti, Novi list, 13. X. 1989. 16. Biennale mladih Rijeka (katalog), Rijeka 1991. — Moderna galerija Rijeka (vodič), Rijeka 1992. — Biennale mladih — Rijeka 1993 (katalog), Rijeka 1993. V. Fo.

BIENNALE SLAVONACA, izložba lik. umjetnika koji su rođenjem, djelovanjem ili tematski vezani za Slavoniju. Prvi put održana 1965. u Vinkovcima, potom premještena u Osijek gdje se u organizaciji Galerije likovnih umjetnosti održava redovito, izuzev 1991.

LIT.: XI. Biennale Slavonaca (katalog), Osijek 1987. — XIII. Biennale Slavonaca (katalog), Osijek 1993.

BIFFEL, Josip, slikar (Zagreb, 27. XI. 1933). Završio je Akademiju u Zagrebu 1959 (O. Mujadžić, Đ. Tiljak). Predavao je na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1969–79; od 1979. docent na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Zatvorenom formom i melankoličnim sadržajem veže se uz simbolizam, nadrealizam i metafizičko slikarstvo (*Ozarena noć*, 1963; *Sumorni krajolik*, 1966; *Marsovo polje*, 1964). Najčešće slika kompozicije likova i predmeta u krajoliku, uključujući elemente neobičnoga i fantastičnoga (*Plaža*, 1970; *Pad*, 1975). Naglašena poetičnost približava ga tradiciji, čemu odgovaraju i klasična izražajna sredstva. Samostalno je izlagao u Beogradu (1963, s V. Jordanom i I. Lesiakom), Zagrebu (1975, 1986), Stuttgartu (1983), Salzburgu (1988) i Dubrovniku (1988). Bavi se crtežom i ilustriranjem djela omladinske književnosti.

BIHAĆ, Kapetanova kula

LIT.: Đ. Kadijević, Bifel, Lesiak, Jordan, Politika, 1. XII. 1963. — Ž. Sabol, Zagrebački mladi slikari, Telegram, 14. V. 1965. — I. Zidić, Nadrealizam i hrvatsko slikarstvo, ŽU, 1967, 3–4. — M. I. Čagalj, Josip Bifel, Kaj, 1970, 7–8. — Z. Posavac, U povodu slikara Josipa Bifela, ŽU, 1971, 13–14. — I. Šimat Banov, Josip Bifel, ŽU, 1985, 39–40. — N. Beroš, Josip Biffel (katalog), Dubrovnik 1988. Z. Poz.

BIHAĆ, grad na Uni, Z Bosna. Prvi podaci o njemu potječu iz 1260. Džamija Fethija (Osvojena) zapravo je srednjovj. crkva, posvećena Sv. Antunu. Potječe najvjerojatnije iz XIV. ili XV. st. i jedna je od rijetkih građevina s gotičkim elementima u Bosni. Osnovna koncepcija građevine je romanička, tj. puni zid dominira nad otvorima. Gotički elementi su zastupljeni u konstrukcijama šiljastoga luka i formama portala, prozora i rozete iznad portala, a stilski pripadaju prijelaznomu razdoblju između romanike i gotike.

LIT.: Fetiha u Bihaću, Hrvatska sloga, 1923, 19.

BIJELA, ruševine benediktinske opatije *JI* od Daruvara. Spominje se 1342. pod imenom *monasterium Bela sive Grab*. Padom Pakraca u tur. ruke oko 1452. pala je i B. Još 1628. pretpostavlja se u jednoj ispravi da je to benediktinsko dobro, a 1782. zabilježeno je da u ruševini ima figuralnih zidnih slika. Gl. pročelje imalo je vjerojatno svojevrсни Westwerk. Opatija je bila opasana zidom s puškarnicama. Sačuvani su samo pomno klesani arhit. gotički klesanci, razvučeni po čitavu selu.

J. BIFFEL, *Rujan*. Zagreb, Moderna galerija

LIT.: V. Radauš, SSS, 154–158. — Z. Horvat, Benediktinski samostan u Bijeloj, Peristil, 1979, 22. A. Ht.

BIJELA, gradić u Boki kotorskoj. Ovdje je u X. i XI. st. bila benediktinska opatija s crkvom Sv. Petra, u kojoj su sačuvani ostaci pletera.

LIT.: P. Šerović, Ostaci starog benediktinskog manastira sv. Petra u Boki Kotorskoj, Starinar, 1925. — I. Ostojić, Benediktinci u Hrvatskoj, II, Split 1964. R.

BIJELIĆ, Milivoj, slikar (Zagreb, 16. VIII. 1951). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1977; iste godine bio na stručnom usavršavanju u Antwerpenu; 1978–85. suradnik u Majstorskoj radionici Lj. Ivančića i N. Reisera u Zagrebu, od 1982. živi u Düsseldorfu. U početku zaokupljen problematikom primarnoga slikarstva, stvara jednostavne monokromatske slike. Oko 1980. sliku obogaćuje ironički koncipiranim figuralnim prizorima (*Tri gracije*, 1983). U Njemačkoj razvija temu »Homo Rebus« koju varira u okviru slikarstva, kiparstva i ambijentalnih instalacija. Formu reducira na sažeti geometrizirani lik (*Herrschaft*, 1989). Izlagao samostalno u Zagrebu (1980, 1985), Düsseldorfu (1986, 1989), Nürnbergu (1986), Kölnu (1986, 1987), Münchenu (1987, 1990, 1991), Dortmundu (1987), Wuppertalu (1988), Rottweilu (1989), Stuttgartu (1989, 1991), Bochumu (1991), te na XVI. Biennalu u São Paulu (1981) i Biennalu u Veneciji 1993.

LIT.: D. Matičević, Milivoj Bijelić (katalog), Zagreb 1984. — H. Günter Golinski, Milivoj Bijelić (katalog), Bochum 1991. Ž. Ké.

BIJELIĆ-BOGDAN, Pavlina, etnografinja (Cavtat, 29. X. 1856 — Dubrovnik, 18. I. 1944). Učiteljica u Cavtatu i Dubrovniku. Bavila se narodnim vezom, posebno izradbom čipaka koje je izlagala u Beču, Grazu, Parizu i Londonu, gdje je 1903. nagrađena. Proučavala narodni život u okolici Dubrovnika.

M. BIJELIĆ, *Homodukt*

